

Základná škola, Májové námestie 1, Prešov

**Plán práce koordinátora prevencie
pre školský rok 2017/2018**

Mgr. Mária Urbanová

Koordinátor: Mgr. Mária Urbanová

Škola: Základná škola, Májové námestie 1, 08001 Prešov

Prevenca drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov v školách a školských zariadeniach je dôležitou súčasťou systému účinných preventívnych aktivít zameraných na ochranu detí v zmysle dodržiavania medzinárodných dohovorov, najmä Deklarácie práv dieťaťa, Dohovoru o právach dieťaťa a je v súlade s Národnou protidrogovou stratégiou.

Cieľom výchovy a vzdelávania v oblasti primárnej prevencie závislosti v rezorte školstva je potrebné realizovať v širšom kontexte prevencie sociálno-patologických javov v zmysle pozitívnej výchovy k formovaniu zdravého životného štýlu a utváraníu optimálnych podmienok pre rozvoj osobnosti jednotlivca.

Úlohy koordinátora v oblasti primárnej prevencie :

- V spolupráci s vedením školy iniciovať preventívne aktivity a koordináciu prevencie ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Opatrenia proti šíreniu drog v škole:
 - a) zamedziť prenikaniu drog do školy preventívnou kontrolou,
 - b) v škole platí zákaz nosenia, prechovávaní a užívania legálnych a nelegálnych drog. Porušenie zákazu sa považuje za hrubé porušenie disciplíny, ktoré je potrebné riešiť s rodičmi dieťaťa.
- Pri realizácii preventívnych programov a aktivít venovať zvýšenú pozornosť ich efektívnosti. Pri jednotlivých aktivitách požiadať o odbornú garanciu CPPPaP.
- Zabezpečiť vekuprimeraným spôsobom informovanosť o rizikách sexuálneho zneužívania a vykorisťovania detí, ako aj o rizikách detskej pornografie a obchodovania s deťmi.
- Plniť úlohy školského poradcu v otázkach drogovej prevencie.
- Monitorovať a analyzovať situáciu v škole z pohľadu užívania legálnych a nelegálnych drog v priestoroch školy.
- Poskytovať preventívno-výchovné konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom.
- Koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu a informačnú činnosť pedagogických zamestnancov ale i žiakov.
- Podieľať sa na zlepšení podmienok pre mimoškolské aktivity.
- Rozvíjať záujmové činnosti a tvorivosť žiakov, akceptovať záujmovú činnosť.
- V zmysle programov podpory a ochrany detí a mládeže podporovať nielen talentovanú ale aj problémovú, resp. rizikovú mládež.
- Podporovať kultúrne a umelecké aktivity zamerané na posolstvo života bez drog.
- Informovať žiakov, zákonných zástupcov o činnosti preventívnych, poradenských a iných odborných zariadení a o preventívnych programoch organizovaných školou.
- V zmysle Deklarácie práv dieťaťa v školách a v školských zariadeniach zabezpečovať aktívnu ochranu detí. Monitorovať zmeny v správaní detí a zabezpečiť opatrenia proti šíreniu drog v školskom prostredí. Osobitnú pozornosť venovať realizácii a rešpektovaniu Zákona o ochrane nefajčiarov v podmienkach školy a školských zariadení.
- Spolupracovať s výchovným poradcom v škole, školským psychológom, Mestskou políciou, CPPP a P a Regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

Ďalšie činnosti :

- Poskytnúť metodické materiály a pomôcky pre žiakov, učiteľov, rodičov - Nenič svoje múdre telo (1.- 4. ročník), Správaj sa normálne (5. ročník), Cesta k emocionálnej zrelosti (5. - 9. ročník) a Vieme, že ... (7. - 9. ročník).
- Organizovať besedy, prednášky na zvolené témy.
- Dbieť na vytvorenie dostatočného množstva záujmových útvarov, v ktorých môžu žiaci zmysluplne tráviť čas mimo vyučovania.

Aktivity v rámci prevencie závislosti a sociálno-patologických javov

- Prieskum drogovej scény na škole pomocou dotazníka.
- Prieskum zameraný na identifikáciu sociálno-patologických javov – šikanovanie.
- Tvorba plagátov a výtvarných prác.
- Realizovanie prevencie v rámci predmetu etická výchova, občianska náuka, výtvarná výchova, telesná a športová výchova, geografia, biológia a v rámci triednických hodín.
- Spolupráca s CPPP a P, Mestskou políciou, RÚVZ, KRPZ.
- Využívanie videoprogramov s programom prevencie.
- Využívanie zážitkových foriem práce so žiakmi, ktoré sú zamerané na formovanie, či zmenu postoja k drogám a sociálno-patologickým javom.
- Informovanie rodičov o rizikách drogovej závislosti a sociálno-patologických javoch.
- Využívanie nástieniek, schránky dôvery.

Časový harmonogram preventívnych aktivít

September: Zdravý životný štýl

Využitie v edukačnom procese:

8. 9. Medzinárodný deň gramotnosti, Svetový deň prvej pomoci – druhá septembrová sobota, 12. 9. Svetový deň ústneho zdravia, 13. 9. Deň pozitívneho myslenia, 14. 9. Deň európskeho kultúrneho dedičstva, 16. 9. Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy, 19. 6. Deň vzniku Slovenskej národnej rady, 21. 9. Medzinárodný deň mieru, 22. 9. Európsky deň bez áut, 24. 9. Medzinárodný Deň eura, 26. 9. Európsky deň jazykov, 27. 9. Svetový deň cestovného ruchu, turizmu, turistiky, 28. 9. Svetový deň mlieka v školách, Svetový deň srdca – posledná septembrová nedeľa.

Oboznámenie žiakov s vnútorným poriadkom školy

Z: TU

- Spolupráca s výchovným poradcom, so školským špeciálnym pedagógom

Z: KP

- Oboznámenie s činnosťou a náplňou práce koordinátora

Z: KP

Informovanie žiakov a rodičov o možnosti práce v záujmových útvaroch

Z: TU

- Nadviazanie spolupráce s Mestskou políciou

Z: KP

- Mobilné dopravné ihrisko – 1. roč.

Z: KP, MsP

Účelové cvičenia OŽaZ v každom ročníku

Z: TU

V rámci prevencie využívať program Nenič svoje múdre telo – 4. ročník, Cesta k emocionálnej zrelosti – 5. – 9. ročník a Vieme, že ... – 7. – 9. Ročník.

Október: Mesiac úcty k starším

Využitie v edukačnom procese:

Svetový deň ľudských obydli – prvý októbrový pondelok, 1. 10. Medzinárodný deň starších osôb, 1. 10. Medzinárodný deň lekárov, 2. 10. Svetový deň bez násilia, 4. 10. Svetový deň zvierat, 5. 10. Medzinárodný deň učiteľov /UNESCO/, 9. 10. Svetový deň pošty, 10. 10. Svetový deň duševného zdravia, 16. 10. Svetový deň výživy /týždeň zameraný na podporu zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a zvýšenej konzumácie ovocia a zeleniny/, 17. 10. Svetový deň boja proti chudobe, 17. 10. Svetový deň úrazov, 24. 10. Deň Organizácie spojených národov.

Besedy:

- Zásady správnej výživy. - I. st.
- Civilizačné a infekčné choroby – 8.roč.
Z: KP, RÚVZ
- Sociálno-patologické javy a trestno-právna zodpovednosť mládeže - 9. roč.
Žiaci sa oboznámia s témami: činnosťou mestskej polície, aktivity zamerané na prevenciu a elimináciu rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva a na podporu právneho vedomia žiakov, opatrenia proti šíreniu legálnych /tabak, alkohol/ a nelegálnych drog.
Aktivity/ sa budú realizovať v priebehu celého školského roku na I. a II. stupni.
Z: KP, MsP
- Prieskum šikanovania a kyberšikanovania v triedach 3. a 4. ročníka /dotazník a rozhovor s triednym učiteľom/.
Z: ŠP, TU
- Preventívne aktivity so žiakmi 3. a 4. ročníka.
Z: ŠP
- Monitorovanie správania žiakov, prevencia pred patologickým správaním
Z: VP

Projekty:

SMaN - kultúrny program pre DS Opál „Mesiaca úcty k starším“
T: október 2017, VUKOV
Z: KP, Ďurašová, Maľarová

November: Medzinárodný deň bez fajčenia (16.11.)

Využitie v edukačnom procese:

2. 11. Pamiatka zosnulých, 9. 11. Medzinárodný deň boja proti fašizmu a antisemitizmu, 9. 11. Svetový deň slobody, 13. 11. Medzinárodný deň nevidiacich, 16. 11. Medzinárodný deň tolerancie, 17. 11. Medzinárodný deň študentstva, 18. 11. Medzinárodný deň bez fajčenia, 19. 11. Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí, 20. 11. Svetový deň detí, 21. 11. Svetový deň televízie, 25. 11. Medzinárodný deň eliminácie násilia voči ženám, 30. 11. Medzinárodný deň počítačovej bezpečnosti, Európsky týždeň boja proti drogám – 46. týždeň / tretí novembrový týždeň /.

Besedy:

- Svetový deň nefajčenia. Stretnutie so žiakmi 5. - 9. roč.
Z: ŠP

- Monitoring prevencie kriminality, eliminácia rizikového správania.1. a 2. stupeň./
- Z: ŠP
- Kyberšikana – 6. C
- Z: KP, KRPZ

December: Svetový deň boja proti AIDS (1. 12.)

Využitie v edukačnom procese:

1. 12. Svetový deň prevencie HIV/AIDS, 3. 12. Medzinárodný deň zdravotne postihnutých, 10. 12. Deň ľudských práv.

Besedy:

- Kyberšikana - 6. roč.
- Z: KP, učitelia OBN
- Sociálno-patologické javy a trestno-právna zodpovednosť mládeže - 8.roč.
- Z: KP
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu, sexuálna výchova, HIV/AIDS - 9. roč.
- Z: KP, ČK
- Mikuláš v triedach – 1. a 2. stupeň
- Z: TU, školský parlament

Projekty:

SMaN – Mikuláš – program pre členov DS Opál

T: december 2017

Z: KP

Vianoce v PKO

T: 13. 12. 2017

Z: Ďurašová, Maľarová

Január: Tolerancia

Využitie v edukačnom procese:

Medzinárodný deň mieru

Besedy:

- Činnosť mestskej polície - 4. roč.
- Z: KP, MsP
- Vykonanie prieskumu šikanovania a kyberšikanovania v 5. ročníku.
- Z: ŠP
- Správna voľba povolania - 9. roč.
- Z: KP, VP
- Násilie, šikanovanie na I. stupni
- Z: KP, KRPZ

Február: Zdraviu škodlivé látky

Využitie v edukačnom procese:

12. 2. Svetový deň manželstva, 14. 2. Deň sv. Valentína, Deň zaľúbených, 21. 2. Medzinárodný deň materského jazyka /UNESCO/, 25. 2. Medzinárodný deň boja proti nezamestnanosti

Besedy:

- Sledovanie sociálneho správania, prevencia stresu, odstránenie negatívnych emócií u žiakov – podľa potreby
Z: KP, ŠP
- Sebapoznávanie, informácie o svete práce /testy pre žiakov 8. a 9. ročníka/
Z: ŠP
- Lyžiarsky kurz – 7. roč.
Z: Uč. TV
Škodlivosť fajčenia a alkoholu na ľudský organizmus – 5. a 6. roč. ETV
Z: Uč. ETV
- Valentín
Z: žiacky parlament
- Sebapoznávanie, informácie o svete práce /testy pre žiakov 8. a 9. ročníka/
Z: ŠP

Marec: Mesiac knihy*Využitie v edukačnom procese:*

Marec- Mesiac knihy, 8. 3. Medzinárodný deň žien, 18. 3. Medzinárodný deň invalidov, 21. 3. Prvý jarný deň, jarná rovnodennosť, 21. 3. Medzinárodný deň boja proti rasovej diskriminácii, 21. 3. Svetový deň poézie /UNESCO/, 21. 3. Svetový deň lesov, 22. 3. Svetový deň vody, 24. 3. Deň horskej služby, 27. 3. Medzinárodný deň divadla, 28. 3. Deň učiteľov

Besedy:

- Záťažové školské situácie – stres - 9. roč.
Z: KP, ŠP
- Prieskum šikanovania a kyberšikanovania v 8 ročníku.
Z: ŠP
- Klíma školy, klíma triedy – 8. roč.
Z: ŠP
- Racionálne využívanie voľného času a vlastných schopnosti – 7. roč.
Z: ŠP

Exkurzie:

Návšteva Múzea židovskej kultúry v synagóge - 7. ročník /multikultúrna výchova, predchádzanie všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, rasizmu/
Z: KP, vyuč. OBN

Projekty:

SMaN: Školské kolo HK v prednese poézie a prózy. Pozvanie členov DS Opál do školskej poroty.
Z: KP

Apríl: Svetový deň zdravia – Deň narcisov (7. 4.)*Využitie v edukačnom procese*

Mesiac lesov, 1. 4. Medzinárodný deň vtáctva, 2. 4. Deň detskej knihy, 3. 4. Národný deň darcov krvi, 7. 4. Svetový deň zdravia, 7. 4. Deň narcisov /Liga proti rakovine/, 12. 4. Svetový deň letectva a kozmonautiky, 18. 4. Medzinárodný deň ochrany pamiatok, 22. 4.

Deň Zeme, 23. 4. Svetový deň knihy a vydavateľských práv, 28. 4. Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Besedy:

- Zdravý životný štýl - 3.roč.
Z: KP, ŠP
- Môj voľný čas a jeho racionálne využívanie. – 4. roč.
Z: ŠP
- Prieskum šikanovania a kyberšikanovania v 9. ročníku.
Z: ŠP
- Deň Zeme (22.4.) – zber papiera – 1. a 2. stupeň
Z: KP

Exkurzie:

- Účasť na súdnom pojednávaní - 8. ročník /podpora právneho vedomia žiakov/
Z: KP, vyuč. OBN
Z: KP

Máj: Mesiac lásky

Využitie v edukačnom procese:

3. 5. Svetový deň mlieka /týždeň zameraný na podporu zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov/, 3. 5. Deň Slnka, 5. 5. Deň Európy /založenia Rady Európy/, 6. 5. Deň astronómie, 8. 5. Medzinárodný deň Červeného kríža, 10. 5. Svetový deň pohybu ku zdraviu, Deň matiek – druhá májová nedeľa, 15. 5. Medzinárodný deň rodiny, 17. 5. Svetový deň telekomunikácií, 18. 5. Svetový deň múzeí, 23. 5. Svetový deň mlieka, 24. 5. Európsky deň národných a prírodných parkov, 31. 5. Svetový deň nefajčenia

Besedy:

- Zdravý životný štýl, psychohygiena - 4. roč.
Z: KP, ŠP
- Obchodovanie s ľuďmi – 9. roč.
Z: KP, KRPZ

Projekty:

SMaN - kultúrny program pre DS Opál „Deň matiek“
Z: KP, Ďurašová, Maľarová

- Návšteva divadelného predstavenia v Divadla Alexandra Duchnoviča – poznávanie iných kultúr multikultúrna výchova
Z: KP, tr. učitelia

Jún: Svet bez drog

Využitie v edukačnom procese:

1. 6. Medzinárodný deň detí, 4. 6. Medzinárodný deň nevinných detských obetí agresie, 5. 6. Svetový deň životného prostredia, 8. 6. Svetový deň oceánov, 14. 6. Svetový deň darcov krvi, Deň otcov – tretie júnová nedeľa, 20. 6. Svetový deň utečencov, 21. 6. Deň kvetov, 24. 6. Svetový deň hudby, 26. 6. Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a obchodovaniu s drogami, 26. 6. Medzinárodný deň OSN za podporu obetí týrania, Týždeň zdravia – tretí júnový týždeň

Besedy:

- Civilizačné a infekčné choroby - 8. roč.
Z: KP, RÚVZ
- Konflikty a agresivita v školskom prostredí - 6.roč.
Z: KP, ŠP

Týždeň boja proti drogám:

- Ukážky činnosti mestskej polície - I. a II. stupeň
 - Poskytovanie prvej pomoci – praktické ukážky pre I. a II. stupeň
 - Športom proti drogám – turnaj v bedmintonu II. stupeň
Z: KP, vyuč. TV, ČK, MsP
- Vyhodnotenie celoročnej činnosti na úseku prevencie v podmienkach školy
Z: KP

Preventívne aktivity a preventívne programy budeme realizovať po dohode s CPPPaP a KRPZ priebežne počas školského roku.

Vysvetlivky:

- KP – koordinátor primárnej prevencie
- ŠP – školská psychologička
- TU – triedny učiteľ
- VP – výchovný poradca
- ČK – červený kríž
- RÚVZ – regionálny úrad verejného zdravotníctva
- OBV – občianska výchova
- SJL – slovenský jazyk a literatúra
- MsP – mestská polícia
- CPPPaP – pedagogicko-psychologická poradňa
- KRPZ – krajské riaditeľstvo policajného zboru

Vyučujúci pri práci môžu využívať doplnkový učebný text a internetové stránky:

1. Z. Kašparová, T. Houška, M. Uhreková: Ako poznám sám seba 5. - 9. ročník, knihu a prac. zošit: Nenič svoje múdre telo.
2. Vzdelávací program Modrá škola – www.modraskola.sk
3. Medzinárodný program Zelená škola – www.zelenaskola.sk
4. Medzinárodná súťaž o Cenu Stockholm Junior WaterPrize – www.sjwp.sk
5. Výchova k ľudským právam - Manuál výchovy mládeže k ľudským právam KOMPAS – www.iuventa.sk
6. Aktivít v rámci Európskeho roka dobrovoľníctva – www.iuventa.sk, www.dobrovolnictvo.sk
7. V zmysle úloh Národného akčného plánu pre deti na roky 2009 – 2012 - Projekt Slovenského výboru UNICEF pod názvom Škola priateľská k deťom – www.unicef.sk
8. V oblasti prevencie na predchádzanie, resp. riešenie prvých prejavov problémového správania, záškoláctva, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu, zneužívania detí a žiakov – www.bezpecnaskola.sk, www.prevenciasikanovania.sk
9. Prevenciu HIV/AIDS - celoslovenskej kampane Červené stužky – www.cervenestuzky.sk
10. Mladí záchranári civilnej ochrany – <http://www.minv.sk/?mladi-zachranari>.
11. Národný štandard finančnej gramotnosti – www.siov.sk
12. Súťaže a aktivity, ktoré organizuje Európska školská sieť – <http://www.rirs.iedu.sk/>
13. Moderný učiteľ (www.modernyucitel.net) a roadshow Moderný učiteľ,
14. Microsoft IT Akadémie – www.microsoft.com/slovakia/education, www.minedu.sk
15. Na podporu eTwinning bilaterálnych projektov základných a stredných škôl v Európe bola zriadená Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl – www.etwinning.sk

16. Sieť modelových inovačných škôl – www.iedu.sk
17. Informačné a komunikačné technológie vo vzdelávaní – www.minedu.sk.
18. Ochranu detí a žiakov pri používaní internetu a využívať stránky k bezpečnému používaniu internetu www.bezpecnenainternete.sk, www.zodpovedne.sk, www.stopline.sk, www.ovce.sk, www.pomoc.sk

Plán práce je možné počas šk. roka 2017/2018 dopĺňať o aktuálne aktivity.

Prešov 27. 09. 2017

Mgr. Mária Urbanová
Koordinátor primárnej prevencie

Projekt „Starší mladším a naopak“ v šk. r. 2017/2018

V šk. r. 2017/2018 škola začala spoluprácu s DS Opál.

Plán podujatí :

1. Kultúrny program pri príležitosti „Mesiaca úcty k starším“ – vystúpenie žiakov v kultúrnej miestnosti VUKOV.
T: október 2017
2. Beseda s členmi DS – rozprávanie o svojich zážitkoch. Spoločné čítanie.
T: november 2017
3. Vianoce – vianočný program v PKO.
T: december 2017
4. Školské kolo HK v prednese poézie a prózy. Pozvanie členov DS do školskej poroty.
T: marec 2018
5. Kultúrny program pri príležitosti „Dňa matiek“ – vystúpenie školského ľudového súboru Snežienka.
T: máj 2018

Prešov 27. 9. 2017

Mgr. Mária Urbanová
Koordinátorka projektu